

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
κατά της Ελλάδος
(ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 3327/12)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

7 Σεπτεμβρίου 2017

Η παρούσα απόφαση είναι οριστική
Ενδέχεται να τύχει βελτιώσεων ως προς τη μορφή.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Στην υπόθεση ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατά της Ελλάδος

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Πρώτο Τμήμα), συνεδριάζον σε Επιτροπή συντιθεμένη από τους δικαστές :

Kristina Pardalos,

Πρόεδρος,

Ksenija Turkovic

Tim Eicke

Δικαστές και

Renata Degener

Αναπληρωτή Γραμματέα Τμήματος

Αφού διασκέφτηκε σε συμβούλιο την 11^η Ιουλίου 2017.

Εκδίδει την ακόλουθη απόφαση, η οποία υιοθετήθηκε κατά την ως άνω ημερομηνία :

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση εισήχθη δυνάμει της (υπ' αριθ. 3327/12) προσφυγής, την οποία κατέθεσε κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας ο Έλλην υπήκοος Νικόλαος ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ («ο προσφεύγων»), ο οποίος προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου την 9^η Ιανουαρίου 2012, δυνάμει του άρθρου 34 της Συμβάσεως για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπήθηκε από τον κ. Μ. ΑΠΕΣΣΟ, Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Την 7^η Οκτωβρίου 2016, τα παράπονα, τα οποία προκύπτουν από τα άρθρα 6 παρ. 1 και 13 της Συμβάσεως κοινοποιήθηκαν στην Κυβέρνηση σε ό,τι αφορά τη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών και του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών και η προσφυγή κρίθηκε απαράδεκτη για το επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 54 παρ. 3 του Κανονισμού του Δικαστηρίου.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ**Ι.- ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΣ**

4. Ο προσφεύγων γεννήθηκε το 1937 και διαμένει στην Αθήνα.
5. Την 4^η Νοεμβρίου 1996, ο προσφεύγων, αξιωματικός του στρατού εν αποστρατεία, κατέθεσε ενώπιον του Ταμείου Αλληλοβοηθείας Στρατού αγωγή ζητώντας το ποσό των 2.632.352 δραχμών (ήτοι € 7.725 περίπου), το οποίο αντιστοιχεί σε τόκους υπερημερίας επί συμπληρωματικού εφ' άπαξ βοηθήματος, το οποίο του χορηγήθηκε.
6. Την 23^η Δεκεμβρίου 1996, ο προσφεύγων κατέθεσε ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου προσφυγή κατά της παραλείψεως του Ταμείου να απαντήσει στην αίτησή του και της σιωπηρής απόρριψης της τελευταίας.
7. Την 29^η Οκτωβρίου 1998, το Διοικητικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή του προσφεύγοντος (απόφαση υπ' αριθμόν 10837/1998)
8. Την 4^η Μαρτίου 1999, ο προσφεύγων κατέθεσε έφεση κατά της εν λόγω αποφάσεως.
9. Την 31^η Οκτωβρίου 2001, το Διοικητικό Εφετείο απέρριψε την έφεση του προσφεύγοντος (απόφαση υπ' αριθμόν 4913/2001)
10. Την 30^η Δεκεμβρίου 2001, ο προσφεύγων άσκησε αναίρεση ενώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας.
11. Την 6^η Ιουλίου 2011, το Συμβούλιο της Επικρατείας, κατόπιν πολυάριθμων αναβολών, δυνάμει προδικαστικής αποφάσεως παρέπεμψε την υπόθεση ενώπιον της Ολομέλειας, λόγω της σπουδαιότητας των θεμάτων (απόφαση υπ' αριθμόν 2094/2011).
12. Την 6^η Ιουνίου 2014, η Ολομέλεια του Συμβουλίου Επικρατείας απέρριψε την προσφυγή (απόφαση υπ' αριθμόν 2115/2014)

II.- ΟΙΚΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

13. Ο υπ' αριθμόν 4055/2012 νόμος «δίκαιη δίκη και εύλογη διάρκεια αυτής» τέθηκε εν ισχύ την 2^α Απριλίου 2012. Τα άρθρα 53 έως 58 του προαναφερομένου νόμου εισάγουν νέα αίτηση αποζημιώσεως για την παροχή δίκαιης ικανοποίησης λόγω της αδικαιολόγητης παρατάσεως διοικητικής διαδικασίας.

Συγκεκριμένα το άρθρο 55 παρ. 1 ορίζει :

« Η αίτηση ασκείται ανά βαθμό δικαιοδοσίας και εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης του δικαστηρίου, η οποία εκδόθηκε μετά από δίκη για την οποία ο αιτών παραπονείται ότι υπήρξε υπέρβαση της εύλογης διάρκειας αυτής (... ..) »

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ**I.- ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΑΦΕΡΘΕΙΣΑ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 ΠΑΡ.1 ΚΑΙ 13 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ****II.- ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΑΦΕΡΘΕΙΣΑ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 ΠΑΡ.1 ΚΑΙ ΑΡΘΡΟΥ 13 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ**

14. Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών και ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών δεν ήταν σύμφωνη με την αρχή της «εύλογης διάρκειας» και ότι δεν υφίσταται στο εσωτερικό δίκαιο είχε στην διάθεσή του πραγματική προσφυγή για να παραπονεθεί για το θέμα αυτό. Επικαλείται το άρθρο 6 παρ. 1 και το άρθρο 13 της Συμβάσεως, τα οποία έχουν ως εξής :

Άρθρο 6 παρ.1

« Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθῇ (...) εντός λογικής προθεσμίας, υπό δικαστηρίου (...), το οποίον θα αποφασίση (...) επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως (...) »

Άρθρο 13

«Παν πρόσωπον του οποίου τα αναγνωριζόμενα εν τη (...) Συμβάσει δικαιώματα και ελευθερίες παρεβιάσθησαν, έχει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον εθνικής αρχής, έστω και εάν η παραβίασις διεπράχθη υπό προσώπων ενεργούντων εν τη εκτελέσει των δημοσίων καθηκόντων τους».

15. Εν προκειμένω, η περίοδος, η οποία πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν ξεκίνησε την 23^η Δεκεμβρίου 1996, ημερομηνία προσφυγής ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου από τον προσφεύγοντα και ολοκληρώθηκε την 31^η Οκτωβρίου 2001, ημερομηνία δημοσίευσης της αποφάσεως του Διοικητικού Εφετείου. Διήρκησε, συνεπώς, τέσσερα έτη και άνω των δέκα μηνών για δύο βαθμούς δικαιοδοσίας.

16. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο «εύλογος» χαρακτήρας της διάρκειας της διαδικασίας εκτιμάται συμφώνως προς τις περιστάσεις της υποθέσεως και σχετικά με τα προβλεπόμενα από την νομολογία του Δικαστηρίου κριτήρια, ειδικότερα την πολυπλοκότητα της υποθέσεως, την συμπεριφορά του προσφεύγοντος και των αρμοδίων αρχών, καθώς και το αντικείμενο της διαμάχης για τους εμπλεκομένους (βλ. μεταξύ πολλών άλλων, (βλ. *Βασίλειος ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ και άλλοι κατά της Ελλάδος* υπ' αριθμόν 50973/08, 21 Δεκεμβρίου 2010).

17. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το άρθρο 13 της Συμβάσεως εγγυάται πραγματική προσφυγή ενώπιον εθνικού δικαστηρίου που να επιτρέπει την προβολή παραπόνων για μη τήρηση της υποχρεώσεως, η οποία επιβάλλεται από το άρθρο 6 παρ. 1, ήτοι να εξετασθούν οι υποθέσεις εντός ευλόγου προθεσμίας (βλ. *KUDLA κατά Πολωνίας* [GC], υπ' αριθμόν 30210/06, παρ. 156, ΕΔΔΑ 2000-XI).

18. Υπενθυμίζει ότι αντιμετώπισε κατ' επανάληψιν υποθέσεις με ζητήματα παρόμοια με αυτά της εν λόγω υποθέσεως και διαπίστωσε παράβαση του άρθρου 6 παρ. 1 της Συμβάσεως (βλ. προαναφερομένη *Βασίλειος ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ και άλλοι κατά της Ελλάδος*).

19. Μετά από εξέταση του συνόλου των στοιχείων που του υπεβλήθησαν, το Δικαστήριο δεν ανακαλύπτει γεγονός ή επιχείρημα κατάλληλο στο να το πείσει να καταλήξει σε διαφορετικό συμπέρασμα σχετικά με το αποδεκτό ή το βάσιμο των εν λόγων παραπόνων . Λαμβάνοντας υπ' όψιν την σχετική νομολογία του, εκτιμά ότι εν προκειμένω η διάρκεια των επιδίκων διαδικασιών είναι υπερβολική και δεν ανταποκρίνεται στην απαίτηση της «εύλογης προθεσμίας».

20. Αναφορικά με το άρθρο 13 της Συμβάσεως, δεδομένου ότι ο υπ' αριθμόν 4055/2012 νόμος (προαναφερομένη παράγραφος 13) δεν καλύπτει την διαδικασία ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου και του Διοικητικού Εφετείου, το Δικαστήριο σημειώνει ότι ο προσφεύγων δεν διέθετε, κατά την εποχή των γεγονότων, πραγματική προσφυγή, η οποία θα του επέτρεπε να επιτύχει την επικύρωση του δικαιώματός του να εξετασθεί η υπόθεσή του εντός λογικής προθεσμίας δυνάμει του άρθρου 6 παρ. 1 της Συμβάσεως.

21. Συνεπεία των προαναφερομένων, τα παράπονα αυτά είναι αποδεκτά και συνεπάγονται παραβίαση του άρθρου 6 παρ. 1 και του άρθρου 13 της Συμβάσεως.

II.- ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

22. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης,

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της και αν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους δεν επιτρέπει παρά μόνο ατελή εξάλειψη των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εφόσον είναι αναγκαίο, στον παθόντα δίκαιη ικανοποίηση ».

23. Ο προσφεύγων δεν κατέθεσε αίτηση δίκαιης ικανοποίησης. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο εκτιμά ότι δεν συντρέχει λόγος να του χορηγηθεί ποσό για τον λόγο αυτό.

**ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ
ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ
ΟΜΟΦΩΝΩΣ**

- 1.- *Κηρύττει την προσφυγή παραδεκτή*
2.- *Αποφαίνεται ότι υπάρχει παραβίαση των άρθρων 6 παρ. 1 και 13 της Συμβάσεως.*

Συνετάγη στην γαλλική γλώσσα, εν συνεχεία κοινοποιήθηκε εγγράφως την 7^η Σεπτεμβρίου 2017 κατ' εφαρμογή του άρθρου 77 παρ. 2 και 3 του Κανονισμού του Δικαστηρίου

Υπογραφές

Renata Degener
Αναπληρωτής Γραμματέας

Kristina Pardalos
Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση του συνημμένου γαλλικού εγγράφου
Αθήνα, 15/10/2017 Μεταφράστρια Ε. Παπαμαύρου